

Skog Alnarp

Efter granbarkborren...

Temat för höstens FRAS-exkursion var ”Granbarkborreskador och alternativ till gran”

En av väldigt många drabbade fastigheter är Remningstorp i Västergötland där de skogliga fältförsöken inleddes i början av 1900-talet. Gården förvaltas av Skogssällskapet.

Omgivna av en 50-årig granskog, bortom räddning, funderade deltagarna i exkursionen över framtiden.

– I omgångar har vi plockat bort angripna träd, men angreppen har fortsatt. Vi ser ingen annan utväg än att avverka i förtid, berättade förvaltaren Geir Eriksen.

NU GER han upp granen på det här beståndet.

– Barkborrarna går ner i marken och övervintrar. Har man flera angripna träd finns alltså risken att de återkommer året efter, konstaterar Jan-Olov Weslien, Skogforsk.

Fremsta motmedlet är att hitta de angripna träden, avverka och snabbt få dem ur skogen, vilket är en utmaning. Ny teknik ger visst hopp inför framtiden.

Drönare har visat sig vara effektiva och nu utvärderas möjligheten att med hjälp av satelliter (fjärranalys) upptäcka angripna granar innan kronorna börjat bli bruna.

– Eftersom satellitbilderna tas med jämna mellanrum hoppas vi kunna ha koll på förändringar. Metoden utvärderas genom data från Remningstorp, berättar Eva Lindberg, SLU.

GRANEN i beståndet ersätts nu av hybridlärk. Möjligen hade tall varit ett alternativ.

Nya utvärderingar av trädslagsförsök, där gran och tall jämförs, visar att tall ofta växer mycket bättre än vad provytor från riksskogstaxeringen visar.

Det finns bara ett fåtal jämförbara försök, men fler är på gång med kopplingar till Fras, där tallens framtid är en viktig del.

En utmaning är förstås betet. Resultat från Äbin (Älgbetesinventeringen) visar att det som föryngras med målet att bli tallskog i själva verket resulterar i blandskog. När det är dags för röjning har bara några få procent av föryngringarna minst 1000 oskadade tallplantor per hektar.

LÖVTRÄD är ytterligare ett alternativ. Doktorand Grace Jones arbetar med björkens virkesegenskaper.

Dagens förädlade björkar (Ekebo 5) växer runt 15 procent bättre och har betydligt bättre kvalitet. I nästa förädlingsgeneration blir tillväxten drygt 30 procent bättre, jämfört med oförädlade träd.

– Med en jämnare och bättre kvalitet finns förutsättningar att få upp virkesvärdet, konstaterar Grace Jones.

EN ANNAN möjlighet är att redan från början planera för någon form av blandskog, vilket ändå oftast blir resul-

tat. Om inte annat kräver certifieringen att barrskogen har inblandning av löv

– Vi betraktar gärna hygget som en homogen enhet. I själva verket är det ofta vitt skilda förutsättningar. Även om gran är huvudträdet kan en del torrare partier passa bäst för tall och blötare områden för björk, berättar doktorand Per Nordin.

Med hjälp av kartor för markfuktighet, anpassning av markberedning och planteringspunkter arbetar han för att få fram metoder för föryngring där varje planta är bättre anpassad till förutsättningarna. Därmed skapas redan från början grupperingar av löv och kanske flera trädslag.

Angripen gran

Det är helt i linje med FRAS där målet är att ge underlag för ett mer variationsrikt skogsbruk efter brukarnas olika mål och förutsättningar.

FRAS är en förkortning av ”Framtidens skogsskötsel i södra Sverige”. Projektet involverar sex doktorander och drivs av Sveriges Lantbruksuniversitet, Skogforsk och Linnéuniversitetet i nära samverkan med flera skogliga aktörer.

Exkursionen i Remningstorp den 27 augusti genomfördes tillsammans med Partnerskap Alnarp.

Några av exkursionsdeltagarna, förvaltaren Geir Eriksen, Gisela Björse, Sveaskog och Anders Ekstrand, Södra.

Kontakt

Emma Holmström, emma.holmstrom@slu.se

Karin Hjelm, karin.hjelm@skogforsk.se, Erika Olofsson, erika.olofsson@slu.se

Redaktör nyhetsbrevet

Pär Fornling: par.fornling@slu.se